

Komentar in karta: 2/84 SLA V170.02 *tnalo* – pomen

Mojca Horvat

1. Gradivo

V Ramovševi vprašalnici se je z vprašanjem V170 *tnalo* spraševalo po poimenovanjih za pomen ‘nerazsekan večji kos debla, na katerem se sekajo, cepijo drva’, knj. *tnálo* (*á*), šele po preureditvi vprašalnice pa se je temu dodalo pomensko podvprašanje *Ali ima beseda tnaló drug pomen?* V mnogih govorih zato gradiva za pomensko karto ni, saj se po njem (prvotno) ni spraševalo, v nekaterih govorih štajerske in panonske narečne skupine pa je opozorjeno na dejstvo, da izraza *tnalo* tam ne poznajo. Na podlagi odgovorov je možen izris semaziološke (obstojsko-pomenske) karte s prikazom različnih narečnih pomenov leksema *tnalo*, pri čemer so bile upoštevane vse oblikoslovne različice (tj. *tnalo*, *tnala* in *tnal*).

Zaradi različnega načina spraševanja, tj. po izrazu za pomen ‘kos lesa, kjer se sekajo/cepijo/koljejo drva’ ali po narečnem pomenu izraza *tnalo*, iz gradiva ni vedno razviden odgovor na vprašanje, ki se kartira. Zapisovalci pogosto niso spraševali le po obstoju in pomenu besede *tnalo*, pač pa po leksemu za pomen ‘kos lesa, kjer se sekajo/cepijo/koljejo drva’ in njegovih morebitnih drugotnih pomenih, ki pa na tej karti niso upoštevani.

Pomenske opredelitve leksemov, ki so jih zapisali zapisovalci, so razvidne iz indeksa.

2.1 Morfološka analiza

tnalo < **tbn-a-dl-o* ← **tbn-a-ti* ← **tę-ti* **tbn-o* ‘cepiti, sekati, rezati’

2.2 Pomenska analiza

‘kos lesa, kjer se sekajo/cepijo/koljejo drva’

‘prostor’ (na sklenjenem območju, zemljepisno v celoti vezanem na dolensko narečno skupino in na z njo stične govore štajerske narečne skupine)

‘prostor, kjer se sekajo/cepijo/koljejo drva’ (največkrat)

‘prostor, kjer so shranjena drva’ (v manjšem številu govorov)

‘prostor pred drvarnico’ (enkrat)

‘prostor’ brez natančnejše pomenske opredelitve, ki pa ga je s pomočjo dodatnega terenskega poizvedovanja prav tako mogoče razvezati v ‘prostor, kjer se sekajo/cepijo/koljejo drva’ (v desetih govorih je naveden pomen) ‘dvorišče’

‘kovaška oz. mesarska priprava’ (razpršeno)

3. Posebnosti kartiranja

Karta je pomensko-obstojska. Kot enkratni so kartirani pomeni 'poleno' v T063, 'prostor za gnoj' v T085, 'kup drobnih drv' v T114, 'človek trde glave' v T142, 'neroden človek' v T193 in 'priprava za klepanje kose' v T384.

4. Uporabljená dodatná literatura

/

5. Primerjaj

SLA: V170.01 *tnalo* (2/75); OLA: /; ALE: /; SDLA-SI: /; ALI: 417 'klada'; ASLEF: 5866; HJA: 170; ÚMNYA: /